Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 167 (2200)
1937 onoi Ijyyliin
23
PIAATNICA

14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadras:
Ulaan-Yde goorod,
Centrsojuuziin, 19.

№ sen 10 mynge.

BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteed—nyxer STAALINDA

Buriaad-Mongoloi ASSR-ei paartiin XI konfereeciin delegaaduud bidener paartiin sesen mergen bagşanь, byxii azalşadai geniaalьna voozdь ba xani bolxo Tanda ynen sexiingee ba xizaargyi inaglaliingaa exin ygiiji xanduulza, bolьşeviigiin xaluun bajarii Tanda xyrgenebdi.

Tanai geniaalьna xytelberi doro jabaza Soveed Xolboon bolbol aguu jixe ilaltanuudii tuilaa. Staalinai taban zilnyyd manai oronoi niuuriiji yndeheerenь şinedxebe. Staalin Konstituuciin zargaltai naranai doro xeden milioon arad zonoi bajar ba zol soveedai gazar deere seseglen xygzeze baina.

Leenin—Staalinai hurgaalaar aza baidalaa baiguulza baigaa soveed arad, yder byriiingee beligte xydelmeride, baigaalitai temesexe temeseldee, byxii aradai bajartai ba tolotomo aza baidalai tylee temeseldee şine şine ilaltnuudii ulam jixeer tuilana. Manai Inag voozdь ba bagşamnai, tanai sesen zaabarinuud delexei deere egee ynetei kapitaal myn bolxo xyn tuşaa tanai anxaral socialiis baignulaltiin şine şine amzaltnuudai tylee eseşe susaraşagyi temeselde paarti, xydelmerişen angi, byxii azalşadii zebseglene.

Xyndete nyxer Staalin! Manai amzaltnuudai urgaxa byri daisan zebsegee xuriaaxahaa baitagai, delxei deere tyryy socialiis gyrende zebyyrxen xoro şaraa busalza paarti ba aradai urdahaa temesexe temeseldee muuxai, egee xorotoi arganuudii xeregeldeg jym gehen tanai gansa negen bişe zaabarinuudii aza baidal dyyren batalna.

Manai respyyblikiin xile şadarai tusagaar baidaltaiji medeze heremzejee ali bolxoor yrgexebdi, jamarxanş mexeteigeer bag ymdehen daisaniii taniza huraxabdi, japoon-neemeciin—troocki-buxaarintanai predaatelьnuudai, şpioonuud, diversaantnuud ba aluurşadai mogoin yyriinь butasoxin yndeheerenь usadxaxabdi geze nyx. Staalin Taniii naiduulnabdi. Bolьşeviig xydelmeriii eseşe susaraşagyigeer jabuulza zavood byxenee, kolxooz byxenee oronoigoo oboroonii xerem bolgozo, respyyblikejee Vostook deerexi socializmiin bata forpoost bolgoxiin ujalga abanabdi.

Bolьşeviizmii şudalan, manai xydelmeriiin jixenyyd dutagdalii usadxaxa temeselei xysete zebseg myn bolxo bolьşeviig samokriitikii delgeryylen, niitetei barisaagaa bexilen manai paartiin organizaaca bolbol oronoigoo poliitikan baidal sooxi erjisiiji tolgoilzo; SSSR-ei Jixedeede Soveedto hungaxa hunguulida narin nigtaar beledxeze şadaxa, hunguuliin şine xuuliii xazagairaltagyigeer saxixa xeregii xangaxa, Soveed oorganuudta aradai daisadii şurguulxagyibdi. Leenin—Staalinai paartiin ilagdaşagyi tug doro, Centraalьna Komiteed ba Manai tyrel ba inag voozdь Tanaigaa sesemergen xytelberi doro yrgen azalşa aradai urda jabaza şine şine ilaltanuudii dabaxabdi.

Temeselde suxariltagyigeer nege amzaltahaa nygeededenь xyrdeg Leenin—Staalinai aldarta paarti mandatugai!

Manai orondo socializmiin ilaltii emxidxegşe ba xangagşa, bolьşeviig paarti ba byxedelexein azalşadai sesemergen voozdь—aguu jixe Staalin mandatugai!

BK (b) PAARTIIN MOŽIIN XI KONFEREENCA

Konfereenciin neelte deere nyxer M. N. JERBAANOVAI xelehen yge

Nyxedyyd! Moziin partiijna 10-dugaar konfereenca bolhoor gurban zil xaxad şaxuu bolohon xoino Buriaad-Mongoloi moziin partiijna XI-dygeer konfereenca neegdexejee baina geeşe. Moziin X dugaar partiijna konfereenca bolbol paartiin, tyryyşiin tabanzelei gaixamşagta xydelmerinyydei dyngyydii byridxeze ba xojordugaar tabanzilei aguu jixe zorilgonuudii tyleбleze baixa yjede bolhon baina

1934 onoi exinde bolhon moziin X dugaar partiijna konfereenca bolbol XVII-dugaar partiijna konfereenciin togtoolnuudai yndeheer paartiin urda bejelyylegdexeer tabigdaza baihan aguu jixe xemzeenyyd angigyi socialiis bylgem baiguulxa, ekonoomika ba xyn zonoi mederelhee kapitaliizmiin ylegdelnyydii halgan usadxaza, manai gyrenei byxii azalşan aradii angigyi socialiis bylgemii edibxiteigeer baiguulagşad bolgoxo gehen zorilgonuudii tyleblen tabihan baixa.

Manai paartiin urda aguu jixe zorilgonuud baigaa hen. Xojordugaar tabanzilei gyn jixe zorilgonuudii şiidxexe xeregte xydelmerişen, kolxoozniguud, byxe azalşan niitii emxidxen zagsaaza tedenei azalai eneergiii elsyylze ene zorilgonuudii şiidxexiin tula manai partiijna organizaacanuud zorigtoi şangaar xydelmerileze baihan jym.

1936 onoi nojaabrь harada bolhon Byxexolboonoi Soveeduudai VIII-dugaar Onso xural bolbol manai gyrenei ba byxe xyn tyrylxiten azalşadai aza baidalda aguu jixe udxatai uşaralnuud bolohon baina. Ene

xural deere arad zonoi aguu jixe voozdь nyxer Staalin SSSR-ei Konstituuca tuxai elidxel xelee hen. Tus xural bolbol manai gyren soo amzagdahan aguu jixe ilaltanuudii temdeglen bişehen dokymeent—Staalin Konstituuca—SSSR-ei şine Konstituucii batalahan baina. Manai paarti ba manai byxe gyren bolbol SSSR-ei Jixedeede Soveedii hungaltiin şine sisteemiin johoor hungaxiin beledxel xeze baina. Manai gyren soo bodoto, esestee xyrse delgerengii socialiis demokratiizm bejelyylegdeze baina.

Byxii manai paartiin jabuulganuudai programma bolbol BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin pleenymei togtoolnuud, ene pleenym deere nyxer Staalinai xelehen elidxel ba tygesxelei yge boloo.

Manai gyren bolbol kapitaliis xyrieelelge soo orşozo baina. Imperialiis gyrenyyd bolbol eehediingee lazuutçiguud şpioonuud ba diversaantanuudii manai gyrende elьgeedeg. Japoon—neemec—trockiis—buxaarintanai şpioonuud ba diversaantanuud bolbol paarti ba arad zoniii esergyysexe eehediingee galzuu xoroto jabuulgada xamagai xoroto, xaamagai muuxai arga zebsegyydii xeregledeg baina. Zygeer soveedai tagnuul bexizeze ba xysetei bolxo baina Manai zorilgo bolbol saaşadaa angiiin daisanuudai esergyyselnyydii tymer garaar buta soxixo, faşiistanuudai buzar bulainuudai uurxaiji uudalan eliryylze ygei xexe, aradai daisanuudii eliryylze yi xemxe soxixo johotoi.

Bidener bolbol, moziin partiijna XI-dygeer konferenca deere partiijna organizaaciin gaa yngerehen zilnyydte byteehen xydelmeriii byridxexe jo hotoibdi. Ene dyngyyd baga bişe. Bidener ene dyngyydii byridxeze şadaxabdi. SSSR-ei taharaşagyi negen xehegnь bolxo Buriaad-Mongoloi respyyblikiin xydelmerişen, kolxooznigud, byxe azalşan araduud bolbol—manai paartiin Centraalьna Komiteed ba arad zonoi aguu jixe voozdь nyxer Staalinai sexe şudarguu udaridalga ba yder byriin oroldolgo doro jabaza azaxuin ba kylьtyyrne baidalda aguu jixe ilaltanuudii amzahan ba manai respyyblikii socializmiin zyyn zygiin ebdereşegyi foorpost bolgoxiin tylee temeselde aguu jixe ilaltanuudii tuilahan bainabdi.

Zygeer bolьşeviiguudta ji xerxexe ba hanaa amar baixa jabadal baiza zoxixogyi. Manai xydelmeride jixexen alduunuud ba dutuu zyilnyyd baga bişe baixa. BK (b) Paartiin CK-ai pleenymei togtoolnuud ba nyxer Staalinai zaabriin johoor, moziin partiijna XI-dygeer konfereenca bolbol partorganizaaciingaa eneenhee saaşa jabuulxa zorilgonuudii tyleblen tabixa baina.

Bolьşeviig samokriitikii zorigtoigoor jabuulza, revoliycioono heremzee ulam byri deeşelyylen, manai paartiin Leenin—Staalinai Centraalьna Komiteed ba arad zonoi aguu jixe voozdь nyxer Staaliniii toiron nigtaar zagsaza, bidener bolbol şine şine ilaltanuudii amzaxabdi. **(Nerjeme aplodismeentenyyd** bolno).

BK (b) Paartiin Moziin Komiteedai daalgabariaar Moziin partiijna XI dygeer konfereenciii neegdehen deere tooloxii zybşeegiit. (**Nergime aplodismeentenyyd** bolno).

A. J. Viişiinskde Leeninei oorden xaira olgoxo tuxai

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtool

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtooxonь: Revoliyycioono xuuli ba prokuratuuriin oorganuudii bexizyylxe talaar amzaltatai xydelmerilheneinь tylee nyxer **A. J. Viişiinskde** Leeninei oorden xaira olgoxo.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe
M. KALIININ

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь
A. GOORKIN

Moskvaa, Kreemlь. 1937 onoi ijyyliin 20.

Nojod Teffiik Riyştiyy Araas ba Şiykriyy Kaaja gegşed Tyyrcedee busaba

Ijyyliin 16-nai ydeşelen Tyyrciin respyyblikiin gadaada xeregei miniistr nojon Teffiik Riyştiyy Araas ba Tyyrciin respyyblikiin dotoodo xeregei miniistr, respyyblikiin aradai paartiin CK-ai generaalьna sekretaarь nojon Şiykriyy Kaaja gegşed Odeesoor dairaza Tyyrcedee busaxaar mordobo. Gadana, tedenii ydeşegşed nojod **Rafmii Apaak Şiykriyy Şenozaan, Refiik Amiir** ba **Şaxiir Emiin** gegşed mordolsobo.

Tedentei xamta SSSR-te huugaa Tyyrciin respyyblikiin posool nojon Zekiaan Apaidiin Tyyrce oşoxoo mordohon **baina**.

(TASS).

Paartiin huralsalii tahaldalgyigeer jabuulxa

Paartiin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin pleenym bolbol kaadrii bolьşeviig johoor xymyyzyylxiin asuudalii xamagai şuxala zyil bolgon tabihan baina. Teexnikii şudalxa gehen loozong bolbol mynee yjede **bolьşeviizmii şudalxa** gehen loozongoor nemeegdehen baina. Manai kaadranuudii ideoloogiin talaar xursa, dotoodo ba gadaadiin poliitikii oilgozo şadaxa şadabaritai, poliitikiin yrgen krygozoortoi zonuud bolgozo, tedeniii bodoto marksiist—leenincenyyd bolgoxo g.m.—ede zyilnyydii bodotoor tuilaza şadaa haa paartiin zorilgonuudai arbanai jyhen xubiii şiidxehentei adali baina.

Manai kaadranuud bolьşeviizmii şudalza abxiin tylee nen tyryyn Maarks—Leenin—Staalinai surtalnuudii gynzegiigeer oilgozo abxa johotoi. Ene xeregte paartiin byxii organizaacanuud gol anxaralaa tabiza, byxii xysee xanduulxa uşartai baigaa.

Ene talaar manai Buriaad-Mongoloi paartiijna organizaaca jamar bainab, paartiin Centraalьna Komiteedai pleenym ba nyxer **Staalinai** elidxelei hyyleer jamar xubilalta xeeb, ali tuxaigaar xytelberinь ondoo boloob geze yzexede,—jyrenxiidee huurihaa xydeleegyi, xuuşanaigaa xebeer, urdiingaa meetodeer jabaza baihan baina. Namarhaa exileed aimag aimaguudta poliitikan hurguulinuud, şanar muutaiş haa jyre jabaza baihan bolboş, mynee zunai yje bolxotoi xamta ede hurguulinuudai nom yzelge tahaldaxanь xaa xaana yzegdene. Poliitikan hurguulinuudii sezoonoor jabuulxagyi gehen paartiin CK-ai zaabari olonxi aimaguudta martagdahan baina. Yngerxedee mozkoom ba gorkoomoi xazuuda baigaa şilei zavood, mexanliit, gorkomxooz, mixanai kombinaad, gorsoveed ba bişeş organizaacanuudta poliitikan hurguulinuudai nom yzelge „sezoon johodo" orood, tahaldaza baina.

Poliitikan hurguulinuuta toologdozo baihan sostaaviinь nom yzelgedee xodo dutuugaar xabaadadag baina. Žişeelxede, Kabaanai aimagai komuniistnuudai 45 proc. xaanaş hurnagyi. Myn Jaruuniin aimagta oroidoo 13 kryzooguud bii aad, tedenei sostaavai hurguulida xandasanь 30-36 proceenthoo deeşe boldoggyi baina. Jaruunada iime baixanь gaixaltaiş bişe, jyyb gexede paartiin aikoomoi sekretaarь nyxer **Maantiikov** gegşe johotoi xemzee abadaggyi, eereeş propagandiistiin xydelmeri ogto jabuuldaggyi baina. Eneenhee ulamzalan propagandiistnuud tuxai xelexede, udaridaxa xydelmerişedii propagaandiin azalda xabaaduulxa johotoi gehen paartiin Centraalьna Komiteedai zaabari mynee xyrter gyisedxegdeegyi baina. Žişeelxede, Ulaan-Yde goorodoi organizaacanuudta paartiin istoori zaadag 35 xytelberilegşedei miin 7-8 xyniinь (Baabuşkina, Markiizov, Şirokoovski, Xliistoov ba busad) xariuusalgata xydelmerişed baina. Iime baihan deerehee, propagandiistnuudai dunda mynee aradai daisan geze todorhon Daniilov revoliyycede esergyy nacionaliistnuudta tuha xyrgeze, tedentei temesel jabuulaagyi baihanaa paartihaa gargagdahan S. Şiraboon gegşed baihan baina.

Eneenhee gaduur propagandiistnuudai beledxelii deeşelyylxiin tylee tedentei jabuuldag xydelmeri geze ton muu baina. Jaruuniin aimagai paartiin komiteed 1936 onoi dekaabri harahaa 1937 onoi ijyynь hara boltor propagandiistnuudii şugluulza, oroidoo gansaxan xeşeel jabuulhan baiba.

Iime jixe dutuunuud jyynde mynee xyrter bainab gexede, paartiin organizaacanuud ba nen tyryyn paartiin aikoomuudai zyghee ene xeregte bodotoor hanalaa tabiaagyi, bodoto xytelberi ygeegyi baihan deerehee bolhoniiinь eli baina.

Eeeen deerehee jamar tobşolol gargaxa johotoib gexede—nen tyryyn paartiin komiteeduudai zyghee poliitikan hurguulinuudai xydelmeriii sag yrgelze xytelberilze, toosoojiinь duulaxa ba xydelmeriiinь xinaxa bolon huralsalii tahaldaagyigeer tyxerieen zil soo yrgelzelyylxiin bodoto erxe baidal darii sagaa olgoxo ton tyryyşiin zorilgo bolno. Huralgii joho dyyrgexe tediigeer yngergexe bişe, xarin nom yzelgiin şanarii haizaruulxa, xeşeeldee erxim beledxel xyylxe ba tedeende zaaxa propagandiistnuudtai sag yrgelze xydelmeri jabuulza, tedenei beledxeliinь jixedxexe uşartai baina.

Ene talaar Ulaan-Yde goorodto jabuulagdadag praaktikii xalan ababal bolxo baina. Ende propagandiistnuudii paartiin gegeerelei baişanda nege negeer duudaza asaraad konsulьtaaca (zaabri-tailbari) ygedeg baina. Konsulьtaacadaa duulaxadaa xojor xonog urid duulgadag tula, propagandiistnuud tere zabhar soo gertee beledxel xeed, oilgoogyi jyymee temdegleed jiredeg baina. Tedeniii ugtaza baihan hain beledxeltei konsulьtaantnuud nege sag tuxai tedentei jarildaa xeze, oilgoogyi jyymiinь oilguuldag ba yzexe teemiinь yrgedxen gynzegiidxeze ygedeg baina.

Ene praaktikii byxii organizaacanuudta bejelyylxe johotoi.

KONFEREENCIIN YSEGELDER YDEREI TEMDEGLEL

Nyxer Jerbaanov eeriingee elidxelei tyryyşiin xubi soo byxii soveed oronoi azalşan aradtai negen xamta manai Buriaad-Mongoloi azalşan arad bolbol komuniis paarti ba tereenei Centraalьna Komiteed ba araduudai inag bagşa aguu jixe Staalinai geniaalьna udaridalga doro jabaza socialiis baiguulaltiin ali byxii froontnuud deere tuilahan aguu jixe ilaltanuud tuxai delgerengiigeer togtozo xelebe.

Mynee xojordugaar tabanzilei eseste gyn jixe udxa şanartai BK (b) P-iin XVII konfereenciin ba XVII dugaar xuralai tyyxete togtoomzonuud bejelyylegdebe. Xojordugaar tabanzilei tysebii amzaltataigaar dyyrgeze, aradai azaxuiji socialiis johoor şinedxen baiguulhanai aşaar manai soveed orondo angigyi socialiis bylgem baiguulagdaba. Saaşanь nyx **Jerbaanov** ede byxii ilaltanuudii byridxen Staalin konstituuciin tuxai xeleed, Buriaad-Mongoloi partiijna organizaaciin X Konfereencahaa XI konfereenca boltor 3 zil xaxad soo BK (b) P-iin XVII dugaar konfereenciin tyyxete togtoomzonuudii bejelyylxiin talaar bolьşeviigşelen xydelmerilze, azaxuin ba sojol kylьtyyriin ali byxii froontnuud deere tuilagdahan amzaltanuud tuxai xelebe.

Gexiin xamta, nyx. Jerbaanov, yildberiiin tysebii amzaltatgaar gyisedxexe jabaldalda toormoz bolzo baigaa zyilnyydii zaaza, aradai daisadai xoroto jabuulgiin xoişolon tuxai todorxoigoor xeleed, tereeniii darii usadxaxa zorilgii onşolon tabiba.

Udaaluulan, xydee azaxuin debzeltii temdegleed, tariaalan ba mal azalai mynee yjiin baidalnuudii todorxoilon xeleze, odoo tabigdaad baihan zorilgonuudii zaalsaxiin xamta, Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkii amazaltataigaar ugtaxii uriaalaba.

Myn ygleenei zasidaani deere soveed xudaldaan ba sojol kylьtyyriin baiguulalta tuxai nyxer Jervaanov delgerengiigeer togtozo xelebe. Sojol kylьtyyriin froont deere yngerhen zilnyydei xugasaa soo jixexen amzaltanuud tuilagdabaş, manai partiijna organizaaciin ba ilangajaa mozkoomoi bolьşeviig heremzee mo xooduulan huladxahan deerehee aradai daisad—trockiistnuud kontrrevoliyycioono nacionaliistnuud manai sojol kylьtyyriin froontnuud deere xeden zilnyydei turşa soo buzar muuxai xorololgo xeze, socialiis kylьyyriimnai xygzeltede jixexen hyid tatahan baina, gexiin xamta nyxer Jerbaanov bolьşeviig heremzee byri xurdxaza, xorogolood baihan daisadii darii sag soo eliryylen gargaza xiaa buta soxizo, tedenei xorololgiin xoişolongii usadxaxa zorilgii bolşeviigşelen bejelyylxiin tula byxii xysee zangidaxii konfereencii uriaalba.

Nyxer Jerbaanovai elidxelei tyryyşiin xubiin dyyrxetei ygleenei zasedaaniiin **sag xyseze**, zasedaaniiin zabharlalga bolbo.

***

Ydeşiin zasedaani deere nyxer Jerbaanov elidxelee yrgelzelyyleze, paartiin baiguulaltiin asuudalnuud tuxai xelexe zuuraa Buriaad Mongoloi partorganizaaca dotor paartiin xytelberilexe oorganuudai toosoo-hungaltiin dyngyyd ba partiijna xydelmeriii şinedxen tabixa xeregei jabasa tuxai xeden olon zişeenyydii xaruulba.

Saaşanь nyxer Jerbaanov BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi organizaaciin urda tabigdahan aguu jixe zorilgonuudii CK-ai ijyyniiin Pleenyymei şiidxeberinyydtei xolbolduulan xeleze, byxii Buriaad-Mongoloi partiijna organizaaciin bolьşeviiguud paarti ba inag bagşa nyxer Staalinai tabihan zorilgonuudii bolşeviigşelen dyyrgeze, aradai daisad japoon neemecei faşiistnuudai aagentnuud—trockiis-buxaarinai ba kontrrevoliyycioono-nacionaliistnuudai xog boguudii yndeheerenь uudalan usadxaza, Buriaad-Mongol respyyblikejee Soveed Xolboonoi zyyn xile deerexi tygderşegyi xerem bolgoxobdi geze uriaad elidxelee dyyrgebe. **(nerjieme aplodismeent)**.

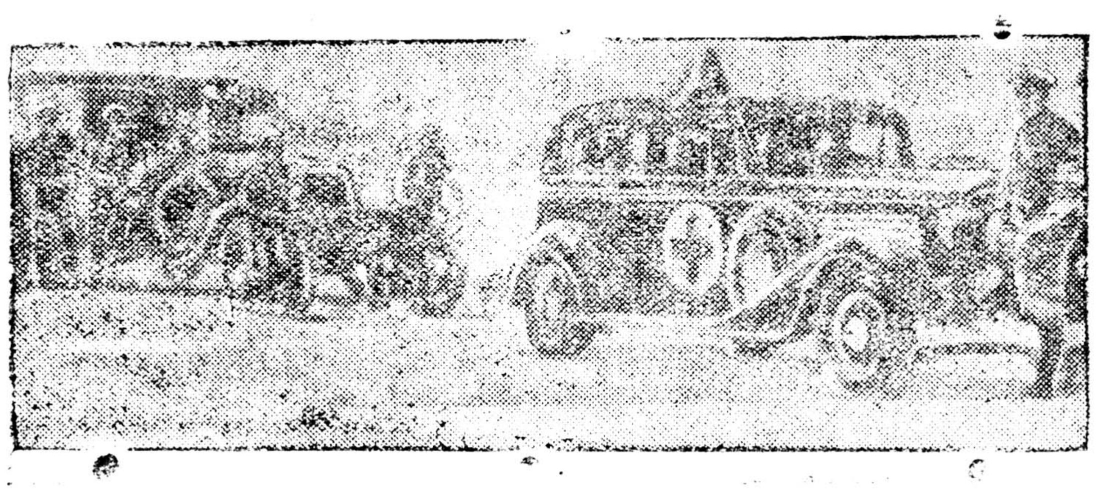

ZURAG DEERE: Ispaaniiin respyyblikiin seregei sanitaarna otriaad argoonoi froontiin tyryyşiin liini deere baina.
(Sojuuzfoto)

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

Centraalьna froont

Bryneete ba Kixoorniin şadarai rajoonuudta yimyyleeşedei seregyyd oloor xamtarxanь yzegdene. Ene seektorte yimyyleeşedei 50 mingan seregyyd bii gene.

Ijyyliin 19-de yimyyleeşed bolbol ataakajaa yrgelzelze Bryneete, Vilьjanuueeva delь Pardilьoo ba Kixoorna rajoonuudta respyyblikiinxidei poziicii hetelxejee hedebe.

Ene ataakadanь agaarai boombodolgo jixe tuhalba. Respyyblikiin zeniitne artelieeri yimyyleeşedei samoliooduudii zaisuulba. Yimyyleeşedei 3 samoliooduud unagaagdaa, nege istrebiitelь gemtee. Yimyyleeşedei byxii ataaka gederge soxigdobo. Yimyyleeşed jixe geegdeltei. Ijyyliin 19-de Bryneete, Kixoorna ba Vilьjaangeeva delь Pardilьoo rajoonuudta bolhon baildaanda yimyyleeşed jixe geegdeltei.

Respyyblikiin aviaaca ijyyliin 19-de Navalcegemeli şadar yimyyleeşedei poziicii boombodobo. Respyyblikiin aviaaca Pavalagameelide yimyyleeşedei poziicii 3 daxin boombodobo. Ene baildaan sooguur faşiistnarai nege istrebiitelь unaba.

Xoito froont

Respyyblikiin artilieeri Oviieedto baigaa seregei barilganuudii amzaltataigaar buudaba.

Respyyblikiin xehegyyd Samijeedo seektorei Maxoon rajoondo ton şuxala poziicii ezelbe.

(TASS)

Huralsalai zilei dyngyydhee

Buriaad-Mongoloi Komuniis xydøø azaxuin deede hurguuliin 1936-37 onoi huralsalai xydelmeriin dyyrgeltiin suglaan ijyyliin 4-de bolhon baina.

Huralsalai dyngyyd tuxai nyxer Xadakoovai elidxəlhee ba yge xelehen nyxedei xelehenhee elirxedee, tus hurguuliin xydelmeridenь nelieed olon dutuunuud xaragdaba. Ziseelxede: ene zilei tyryyşiin xaxadta oros xelen, too bodolgo, politekonoomi ba paartiin istoori zaaxa bagşanargyi baiza huralsalaiнь tysebei gyisedxelde jixexen haad bolhon baina.

Zil huraxa bolzortoi komsomooloi gryypede 1500 çaas huralsalai tyseb baihan aad, tereenei 780 çaasanь dyyrgegdehen baiba. Eneen soohoo paartiin istoori yzelge 230 çaas, baihanhaa 70 çaas, politekonoomi 150 çaashaa 60 çaas dyyrgegdee.

Hurguuliinь byxii gryypenyydte politekonoomi ba oros xele zaaxa bagşanaranь nege nege xyn baiza ede predmeetnyydeer huralsaldanь jixexen tahaldalnuud boloo. Myn tere mete paartiin istoori ba too bodolgodo tahaldalnuud olon baiba. Ede predmeetnyydii yzexe tysebenь zilei tyryyşiin xaxad soo dyyrgegdeegyi.

Huralsalai tahagii daagşiin zyghəə bagşanarai xydelmeriii sag yrgelze kontroolьdodoggyi, hanaa amar huudag jabadal baihaniinь elirebe.

Bagşanarai dunda yiledberiin suglaan xegdedeggyi, əəhed xoorondiin barisaa muutai baigaa. Bagşanarai ba huralsalii erxilegşiin zyghəə stydeentnyydte tuhalxa jabadal ton dutamag, stydeentenyydeigəə konspeektnuudii bagşanarnь şalgaza yzedeggyi. Baha hyylei yje boltor aradai daisad Alekseejev (Oros xelenei bagşa), Cedeenov (Politgraamota zaadag bagşa) tus hurguulida xydelmerileze baihaniinь eliryylze şadaagyi baigaa.

Ene hurguulida xydelmerileze baigaa Paak gegşe (agronomii zaadag bagşa) əəriingəə tusxaita azaida xaişa xeregeer xandadag, əəriingəə preedmedeer foormylnyydii zaaxadaa todo honor bişeer xeleze ygedeg ba buruugaarş zaadag uşarnuud baigaa. Iime deereheenь stydeentnyyd ene predmeedii muugaar oilgozo abhan baixa geze yge xelegşed temdeglehen baina.

Huralsalai disciplіine muugaar tabigdahan deerehee huralsalai şanarai tyləə temesel jabuulagdadaggyi baigaa. Ziseelxede: 3-dugaar beledxelei gryypiin huragşadai dunda maartiin 15-haa ijyyliin 1 xyrter xyndegyi şaltagaanaar xegdehen progyyl 35 huralsalai çaas baigaa, 9-dexi gryypede 3 hara soo 75 çaas progyyl xegdehen ba 8-daxi gryypede 43 çaas (progyylşçigyyd: Prokoopьjev, Cediipov, Şagdiirov gegşed). Myn komsomool stydeentenyydş olon daxin progyyl xehen baixa. Ene baidalii usadxaxiin tyləə hurguuliin direekce, part—komsomooloi organizaacanuud ba profkoomoi zyghəə jamarş xemzee abtadaggyi baihaniinь todoruulagdaba.

Xaniin gazeetai xydelmeri muugaar jabadag baihan ba sociaiis myriisəə yrgenəər emxidxegdedeggyi, batalagdahan socdoogovornuudii şalgadaggyi, stydeentenyydei dunda poliitikan xymyyzelgiin xydelmeri muugaar tabigdahan, bagşanarai dunda ba stydeentnyydei dunda kriitike ba samokriitikii yrgenəər jabuulxa jabadal ton hula baihan gexe metiin dutuu zyilnyyd olon baiba.

Ijyyliin 1-de huralsalai dyngii gargaxada şalgaraza garahan erxim huragşad: 6-daxi gryyphee **Anoosov, Garmaajev, Jitkin, Kireejev, Matveejev** ba **Remişeevski** gegşed, 8-daxi gryyphee **Agafiilov, Prokoopejev, Ysoolьcev** gegşed, Negedygəər beledxelei gryyphee **Zamsaranoo, Galindabaajev** gegşed baina.

Ijyyliin 5 da tus hurguuliin tabilgiin suglaan bolzo 2-daxi ba 5-daxi gryypnyydhee 29 xyn hurguulii dyyrgeze garaba. Dyyrgeze garagşadhaa erxim huragşad nyxed **Fioodorov, Goorbylь, Miasnikoov, Radnaajev, Pokaalov, Baliikov** gegşed huralsalaigaa talaar „erxim hain" ba „hain" gehen temdeglelnyydii abhan baina.

Hurguulii dyyrgegşed bygedəərəə aimag-rajoonuudta azallaxaa garaba.

Tus hurguuliin urda baigaa zorilgonuud bolbol, sentiaabriin 1-xyrter byxii beledxeleigee xydelmerinyydii dyyrgeze, şine huralsalai zilii beledxel haintaigaar ba emxiteigeer ugtaxa şuxala.

Huralsalai zilei xojordugaar xaxad soo huralsalai şanarai tyləə temeselii hainaar jabuulza huralsalai disciplіinii haizaruulxa johotoi. Bagşanarai ba stydeentnyydei dunda sociaiis myriisəəji yrgenəər jabuulxa, socdoogovornuudii sag yrgelze şalgadag baixa.

Huralsalai tahag bolbol, hurguuliaa bagşanaraar dutamaggyi gyisedxexe ba bagşanarai zyghəə stydeentnyydte jamar tuhalamza xyrgeze baihaniinь şalgaza baixa johotoi.

Kaameneva.
(BK (b) P-iin gorkoomoi Deede hurguulinuudai instryyktor).

Gegeeryylxe arkoom nyx. Dongidoonoi bişeg

Ulaan-Ononoi aimagai tyrelxi xelenei hurgagşa nyx. B.B.Namsarainda,
Selengiin aimagai hurgagşa nyxer Dorziindo,
Xoriiin aimagai hurgagşa nyx. Cedendambaajevta,
Alarai aimagai hurgagşa nyx. Spiridoonovto.

„Buriaad-Mongoloi Ynen" gaazetada niitelegdehen Tanai delgemel bişegte xariuu bolgon doro dursagdahan zyilnyydii medeeseneb:

1. Yngeregşe zilde şine orfograafiin johoor zoxioogdohon huralsalai nomuud ygei baihan deerehee gazar byxende Buriaad xelenei şine orfograafida orozo şadagdaagyi hen. Uşar iime deerehee Gegeeryylxe arkomaad bolbol hurguulinuudta şine orfograafida oroxo tuxai zaabari ygəəgyi baigaa. 1936 ondo lingviis konfereencada bailsahan beledxel haitai tyrelxi xelenei hurgagşadtai baihan zarim negen hurguulinuudta tusagaarlalga xegdehen baixa.

2. Manai zasagai ba paartiin mozkoomoi direktiivei johoor Gegeeryylxe arkomaad bolbol tyrelxi xelenei huralsalai nomuudii xysed beledeed, sentiaabriin 1-hee exileze byxii hurguulinuudii şine orfograafida oruulxa ujalgatai baigaa. Aradai daisad Aardin, Ç.Bazaroon ba bişenyydeixoroto jabuulgiin şaltagaanaar huralsalai nomuudii sag soonь beledxexe jabadal xangagdaagyi baihan baina. Myn olon huralsalai nomuud daxin şineer yzegdexe bolgogdohon baigaa.

Bidener ene zilde, şine orfograafitai taaraxa şine huralsalai nomuudii gargaza ygexe tuxai zaabari abhan baigaabdi. Eneenei tula xysed bişe dunda hurguulinuud ba exin hurguulinuudta 28 neretei nomuudii gargaxaar yzemzelhen baigaa. Eneenhee ijyyliin 17-oi medeegeer, xeblelde baihanь—4 nomuud, redaktiirovalga ba receenzede baihanь 6-nomuud, aavtornuudta zahagdaza baihanь-3 nomuud, xeblelhee garaad baihanь—2 nomuud ba RSFSR-ei gegeeryylxe arkomaadai batalamzada 1 nom baihan baina.

Mynəə yjede huralsalai nomuudii xebleze gargaxa jabadalda haad bolzo baihan zyilenь xadaa, manai tipograafiin muugaar xydelmerilehen ba tedenei dyreşeltei naboorşçiguudaar dutamag baihan deerehee bolno.

3. Orfograafiin spraavoçnig nabiraalagdaad baihan tula hajiin ydernyydte xeblegdeze garana. Minii ijyyniin 15-ai yderei prikaazaar exin ba xysed bişe dunda hurguulinuudta tyrelxi xele zaaxa programiin projeekt beledxexii daalgagdahan baina. Eneenei hyyleer hurgagşanarta ygtexiin tula olon bolgogdoxo.

4. Gegeeryylxe arkomaad, Buriaad-Mongol gyrenei xeblel ba huralsalai nomuudii zoxioogşodto huralsalai nomuudii xinan yzexe ba tereenei dutuu zyilyydiinь eliryylxe xeregte edibxiteigeer tuhalalsaxii tyrelxi xelenei hurgagşanarii urinab.

Amarşalgaar BMASSR-ei Gegeeryylxe arkoom DONGIDOON.
1937 onoi ijyyliin 19.

PAAR XAXALALGA BOLŞOGYI GEEGDELTEI

(Xydəə korespondeentnuudai bişegyydhee)

Agroteexnikiin zaabariii byrin barimtalza erxim hain şanartaigaar beledxehen paar bolbol ynder deede urgasa abxa xeregte şiidxexii udxaşa nartai baina.

Xabarai tarilgii dyyrgehenhee xoişo yjede; paarbeledxexe jabadalda sagai ularil ajatai taaruu-xododoo şiig orozo zoxistoi baigaa. Ene yje soo paar xaxalalgii xurdan teempeer jabuulza, jirexe zileingee tarilgada ynder urgasiin bexi huuri tabixiin orondo, manai respyyblikiin olonxi MTS ba kolxoozuud mynəə xyrter paaraingaa negedexi xaxalalgii dyyrgeedyi, nobşorzo baina.

Buriaad-Mongoloi Gazartariaalangai Arkomaadai ygehen, ijyyliin 15-ai yderei medeegeer, respyyblike dotorxi 37 MTS-nuudai negenş paar xaxalgiingaa tysebii dyyrgeegyi, jyre tysebəə (negedexi xaxalalgiinь) zybxen 15,6 proc. gyisedxehen baina. MTS-nuudai direektornyyd, somon ba kolxoozuudai tyryylegşener ene xeregte hanalaa tonş xangaltagyigəər tabihan deerehee bolhon tuxai manai gazeetiin xydəə korespondeentnuud bişene.

„Agiin ba Mogoitiin MTS-nuudai direekternyyd paar xaxalalgii sag bolzorsoonь xurdan teempeer jabuulxa xeregte jamarş operatiiv xytelberi ygenegyi. Paar xaxalgiin tyleg yje soo, ede MTS-nuudai traktornuudai oroi xaxadiinь anzahagyi ba ebderxei bolood, goriuuçagyin şaltagaanhaa bolzo azalgyi xebteze baina"—geze manai xydəə korespondeent S. Agiinski—Agiin aimaghaa bişene. Myn eneentei ton adali faaktanuud Biçyyrei aimagai Okino-Kliyyçaagai MTS-te, Xoriiin ba Xezengiin, Selengiin MTS-nuudta ba Xiaagtiin aimagta yzegdeze baina.

Kolxoozuud bolbol tylixe tyrxixe tohoor taharaltagyi xangaxa johotoi baihan. Ene ujalgajaa ogto dyyrgedeggyi ba tere myrtəə yşəə əəhedəə morioor xaxalxa jabadalii emxidxexegyi, „paariimnai MTS xaxalza ygexe johotoi jym"—geze ohol hanaa amar huudag jabadalnuud bii gebel Xoriiin aimagai „Staalinai-zam" kolxooz (tyryylegşenь **Serenzabai**) Selengiin aimagai Zagastain somonoi Kryypskoin neremzete kolxooz (tyryylegşenь **Oşoroi**), Agiin aimagai, Mogoitiin ba Agiin MTS-nuudta xamaadaxa kolxoozuud paar xaxalalgii tahalduulxiin tuilda xyrgəəd baihan tuxai manai xydəə korspondeentnuud—Erdeniiin, S. Agiinski, Niutagai negen ba busad bişene.

Myn eneentei xamta, erxim hain xydelmeritei traaktorai brigaadanuud olon bii baina. Ziseelxede, „Xonxoloin MTS-ei traktoriistnar—Dorziin Ş. Gombiin C., D. Balsanai, Sebegdorziin, Ivanoov edener paar xaxalalga deere yderiingəə noormii xojor daxin ylyylen erxim hain şanartaigaar dyyrgədeg baina"—geze manai selьkoor nyx. Gonşog bişene. Biçyyrei aimagai—„Baga Xyneliiin MTS-ei № 10 brigaadiin erxim tragtoriist nyx. Erdeniiin Zab, paar xaxalalga deere azalai ynderbytəəse xaruulna"—geze selьkoor D. Cerenei bişene. Myn aimagai,—„Okiino-Kliyyçaagai MTS-ei № 1 brigaada (brigadiir Stepaanov) azal xydelmeriee emxitei hainaar tabiza, azalai bytəəsii yrgeze, staxaanovtanai dyrşelii traaktoriingaa brigaadiin yder byxenei xydelmeride yrgenəər nebteryylze şadahan deerehee, ijyyliin 15-ai yder xyrter paar xaxalxa sezoonoingoo tysebii 111 proc. dyyrgeed, mynəə ene abhan teempee baaxanş huladuulalgyi paar xaxalalga deeree ulam erşem teigeer xydelmerilze jabana"—geze selьkoor nyxer V. Saxijaagai bişene. Iimenyyd, erxim hain xydelmeritei traaktorai brigaadanuud ba zarim tragtoriistnar manai respyyblikiin MTS-nuudta ali olon baina. Gansal, ene ziseete xydelmeriiinь dyrşelii byxe brigaadiin ba traktoriistnarai xydelmeridenь xalan abxuulxiin tyləə MTS-nuudai direegcenyyd jamarş anxaral tabiaagyi.

Paar xaxalalga udaarhanai uşarii jamar negen „şaltagaan" deerhee bolbo geze bejehee zailuulxa gehen jabadal jamarş yndehen barimta ygei. Ene talaar aixabtar jixexen geegdeltei jabanabdi. Ene geegdelee darii usadxaza, jirexe zilei tarilgada erxim hain şanartai paar beledxexe xeregii bolьşeviigiin teempeer jabuulxiin tyləə aimagai ba somon, kolxoozuudai partiijna ba soveed organizaacanuud bolood gazarai zurgaanuud yter şanga xemzee abxa ujalgatai.

Partiijna huralsalai xeşeel jabanagyi

Booxon. Gotoloi bylegei „Ulaan-Sereg" kolxoozoi dergedexi partiijna exin organizaaciin komuniistnar BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedai fevraaliiin pleenymei togtooltoi mynəə xyrter tanilsaagyi baina. Paartiija huralsalai xeşeelenь xojor hara soo 2 daxin bolhon aad, mynəə abiaa anirgyi bolşoo.

Komuniistnaranь xeşeeldee jirexedee jamarş beledxelgyi jiredeg. Partiijna geşyyn Arxinşeejev ba orologşo geşyyn Kandraatova gegşed poliitikan huralsaldaa jamarş şaltagaangyigəər jabadaggyi baixa jym. Nyx, Arxinşeejevta BMASSR-ei Konstituuciin projeektii kolxoozniguudai dunda zybşen xelsyylxe geze daalgagdahan baibaş terenь, jamarş xydelmeri jabuulaagyi.

Aimagai partiijna komieedai zyghəə ene organizaaciin xydelmeri tuxai anxaralaa tabiza, operatiiv xytelberi ygexe şuxala baina.

Xyd. Biş

Oilguulamziin xydelmerigyin gemeer

Xori. Modouradxalgiin Dunda-Ydiin tahagai xydelmerişedei dunda sojol kylьtyyriin ba poliitikan agitaaciin xydelmeri oroidooş jabanagyi. Ene tahagta jabaza baigaa Muxar-Şiberei aimagai kolxoozniguud yder jirexe byri ysəən bolzo, ger gertei taraza baina. Şaltagaaniinь jyyb gee haa, xydelmerişedenь xeze baigaa azalaigaa zorilgii medexegyi deerehee azalaa tyrgen hain şanartaigaar dyyrgexe tuxai oroldodoggyi.

Aimagai gyisedxexe komiteed bolbol modouradxalgiin xydelmeriiin şanarii haizaruulxa tuxai əəhediingəə zyghəə tusagaar oroldolgoo gargaxa ton şuxala baina.

Y-diin.

Konstituuciin projeekt yzeze exilbe

Booxonoi MTS-ei xydelmerişedei ba albaxaagşadai exenernyydei suglaan bolzo, tereen deere Buriaad-Mongol ASSR-ei Konstituuciin projeektii zybşen xelsebe. Ene suglaanda xabaadahan exenernyyd 39 zyilde xelegdehen exener zondo azalai, gyrenei, sojolbolbosoroloi ba poliitikanbaidalai ali byxii talaar ereşyydtei adali erxenyyd olgogdodog baixa" geheniii jixeer haişaahan baina.

BMASSR-ei Konstituuciin projeektii zyil zyileərenь yzeze tanilsaxiin tulada exenernyydei dunda, kryzoog emxidxexe geze togtoobo.

BATIIN

Konstituuciin projeektii bairaaranь abxiin duradxal oruulba

Booxon. Bilşerei bylegei byxii kolxooxuud Buriaad-Mongol ASSR-ei Konstituuciin projeektii zybşen xelsexe tuxai bylegei edibxited Taarov, Vasiilьjeva, Batudaajev, Baldaajev, Baatorov, Andreejev, Prokoopьjev, Bogdaanov, gegşedii kolxoozoi brigaada deegyyr gargaba.

Somonoi soveedai pleenym deere BMASSR-ei konstituuciin projeekt yzeze zybşen xelseed ene projeekt xadaa manai aza baidalda ton taaramzataigaar zoxioogdohon baina geze ene şigeerenь batalaza abxiin duradxal oruulba.

BATIIN.

Bişegte hurgaxa jabadalii toonogyi

Aga. Cagaan-Uuliin somonoi Markiizovai neremzete kolxooz deere yseg bişegte huraxa jabadal aixabtar hulaar tabigdahan. Apreelь harahaa mynəə xyrter brigaada deegyyrenь nahatanai hurguuliin xeşeel xegeş boloogyi. Mynəə yjede Markiizovoi kolxooz 100 garan bişeg medexegyi geşyydtei ba negeş likvidaatorgyi baina.

Ene zyilii somonoi gegeerelei seekce ba kolxoozoi tyryylegşe Xorşonoi medeze baigaad jamarş xemzee abnagyi.

TENDEXI NEGEN.

Maşiinanuudaa toholongyi jabahaar ebdebe

Xori. Jerbaanovai somonoi „Zurgaanai Zam" geze kolxooz paarai xaxalalga ba malnuudii oroondo oruulxa kampaaniii ton hulaar jabuulna. Ybehendəə oroxodoo ton muu beledxelteigeer orozo, ybehe sabşadag maşiinanuudaa tohogyigəər jabuulza xeden oloorонь ebdeze exilee.

Baha kolxoozniguudai dunda kylьtyyrne xydelmeri jabuulagdanagyi. Jixedeede Soveedai hungaltiin dyrim tuxai niitezondo oilguulxa jabadal dutamag baina.

Radna Anandiin.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

MYNƏƏDER KINOO-TEAATRNUUDTA

„Progrees" kinoodo — *Maksiimai busaza jirelge*

„Erdem" kinoodo — *Xosorhon koravliiin sokrovişça*

Ulaan-Ydiin Gyrenei ciirk

Ene yderhəə ciirkiin naadanai programa şine bolgogdobo.

Tyryyşiin gastroolь.
Jevrooplin jixe atrakcioono
5 VORTAANION 5

Tyryyşiin gastroolь
JULIAANS damzuulalgiin geşxyyr

ROMANDOOS parteerne niidelge | ROMANOOVUUD xysetenei kraft—akrobaatanuud

Myn byxii tryybiinxid xabaadana. Ydeşiin 9 çaasta naadanь exilne.
Yderei 3 çaashaa kaasa neegdene.

Direekce.

Телефоны редакции: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, сель хозотдела—7-55, промотдела— 5-07

Noomer garga... Verstaalagşad: D. Baldaanov, C. Dambaajev. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 836.